

HAVA KİRLENMESİ

Çevre
ankara, los angeles, new york
madrid, londra ve yüzlerce
büyük şehir günümüzde aynı
proplemle karşı karşıyadır.

«...Dünyanın üçüncü kirli havasını teneffüs eden başkentliler... Dikkat... Eğer, bugünlerde nefes darlığı çekiyorsanız, vücudunuzda bir halsizlik ve uyuşma varsa, telâşa kapılmanıza lüzum yok. Bunu ne yorgunluğunuza ve ne de fazla çalışmanıza bağlayınız... Ve teneffüs ettiğiniz hava, sizde sadece bu gibi, tedavisi basit rahatsızlıklar meydana getirdiyse, halinize şükrediniz...»

«...Normalden yüzde 50 fazla karbon dioksit oranına sahip hava mutlaka akciğer hastalıkları yapar. Ankara'daki oran, yüzde 50'nin de üstündedir!»

«Ankara'nın çeşitli hastanelerinde görev yapan göğüs hastalıkları mütehassıslarının çoğu, havanın kirlilik oranı düşürülmezse, Ankara'da kısa bir süre içinde zehirlenmeyen tek şahsın kalmayacağını, akciğer hastalıkları oranında ise astronomik bir gelişme olacağını söylemektedirler...»

«... Ankara'nın kirli havası ve radyasyon oranındaki fazlalık, tıp otoritelerinin söylediklerine göre, ani ölümlere yol açmaktaki, ancak tahriş gücü sebebiyle bedeni ve akciğeri yavaş yavaş öldürmektedir...»

Ankara'daki hava tabakaları fazla dalgalanmıyor. Coğrafi kuruluş hususiyetleri bakımından Ankara her bakımdan sıhate zararlı bir havaya sahiptir. Rakamlar ortadadır. Alınan sonuç ürkütücüdür. Ankara'nın havası süratle kansere sebebiyet

vermemekteyse de, nefes yolları enfeksiyonlarına yol açtığı sabittir. Gefekli tedbirleri almaya çalışıyoruz...»

Geçtiğimiz ay içinde Türk Basınında yer alan ve Ankara'nın kirli havasının insan sağlığı için ciddi bir tehlike teşkil ettiğini iddia eden bu sözler, başkentte yaşayanların huzurunu kaçırmıştır. Gerçekten; Ankara, Los Angeles, New York, Madrid, Paris, Londra ve yüzlerce büyük şehir günümüzde aynı problemle karşı karşıyadır: Hava kirlenmesi...»

Birleşik Amerika'da yılda 11 milyar Dolar, İngiltere'de 250 milyon Sterlin tutarında maddi kayba yol açan; çeşitli hastalıklara, ölüme sebep olan; bitkileri, hayvanları, cansızları tehdit eden hava kirlenmesi nedir? Ankara'nın kirli havası hakkında söylenenler, gerçeği ne ölçüde yansıtmakta, bu konuda bilim adamları neler söylemektedirler? Hava kirlenmesinin önüne geçilebilir mi? Ankara havası bakımından probleme, artık kaybedilmiş nazarıyla mı bakılmalıdır?

«Bilim ve Teknik», Ankara'da ve diğer büyük yerleşme merkezlerimizde yaşayanları yakından ilgilendiren bu soruların cevaplarını ve hava kirlenmesi olayı hakkında yaptığı bir araştırmayı, 1968 Türkiye Bilim Ödülü'nü kazanmış olan Prof. Dr. Feza Gürsey'in «Prof. Dr. Cavid Erginsoy» hakkında yazdığı geniş bir yazıyı yayınlaması nedeniyle, bu sayısında verememektedir. Bilim ve Teknik, «hava kirlenmesi» ni Şubat sayısında okuyucularına sunacaktır.